

36. Elintarvikekeskus

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Elintarvikekeskuksen lautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna puheenjohtajana fil.maist. Anni Voipio, varapuheenjohtajana apul.ylilääk. Uno Tötterman sekä jäseninä järjestösiht. Hertta Arvisto, varaston-esimies Oskari Helenius, talousop. Alli Häggman, toiminnanjoht. Alarik Katra, keittiöapul. Aili Piironen, toimits. Martti Rauhamo ja prof. Paavo Roine. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli varat. Kaj Erik Östenson.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Sen käsittelemien asioiden pykäläluku oli 152. Saapuneita kirjeitä oli 27 ja lähetettyjä 34.

Päätökset. Lautakunnan päätöksistä mainittakoon mm. seuraavat: eräiden elintarvikehankintojen suorittaminen (22.1.13 §, 23. 9. 112—114 §, 10. 12. 141 §); ikälisiä vastaavan palkankorotuksen suorittaminen eräille laitoksessa työsopimussuhteessa kuukausipalkalla työskenteleville työntekijöille (10. 12. 144 §); kasvisvaraston vapaiden varastotilojen vuokralle antaminen ja vuokran suuruuden määrääminen (19. 3. 48 §, 23. 9. 121 §); poikkeuksellisen jäätelöannoksen jakaminen kansakoululaisille kevätlukukauden viimeisenä ruokailupäivänä (14. 5. 72 §); korvauksen periminen lautakunnan jäseniltä kokousten yhteydessä tapahtuvasta kahvitarjoilusta (22. 1. 21 §) sekä työnantajan edustajien valitseminen v:ksi 1960—1961 laitoksen tuotantokomiteaan (10. 12. 140 §).

Lautakunta päätti merkitä tiedoksi, että Uudenmaan lääninhallitus oli myöntänyt elintarvikekeskukselle oikeuden harjoittaa Kaupunginkellarissa, kutakin tilaisuutta varten erikseen poliisilaitokselle tehtävän ilmoituksen nojalla, tilapäistä I luokan ravintolaliikettä. Samalla oli hyväksytty liikkeen vastuunalaiseksi hoitajaksi talousop. Brita Söderström ja hänen sijaisekseen emäntä Aili Laiho (14. 5. 77 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat: ansiomerkkien myöntämistä laitoksen henkilökuntaan kuuluville (19. 2. 27 §); ikälisän myöntämistä eräälle laitoksen viranhaltijalle (19. 2. 30 §); uuden kasvisvaraston esittelyä kaupunginvaltuustolle ja eräille muille kaupungin johtoelimille sekä tiedotustilaisuuden järjestämistä Kaupunginkellarissa laitoksen 20-vuotistoiminnan johdosta (9. 4. 60 §); ruokalan avaamista Toukolassa sähkölaitoksen henkilökuntaa varten (14. 5. 70 §).

Palkkalautakunnalle esitettiin laitoksen henkilökunnan ruokailukorvauksen muuttamista (19. 3. 46 §), yleisten töiden lautakunnalle välttämättömien vuosikorjausten suorittamista laitoksen ruokatehtaassa (19. 2. 31 §) sekä sairaalaruokakomitealle yhteistyön aikaansaamista hankinta-asioissa elintarvikekeskuksen ja sairaaloiden välillä (15. 10. 129 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle esitettiin mm. laitoksen autonkuljettajan vapauttamista autovaurion korvaamisesta (3. 9. 98 §). Lisäksi annettiin lausuntoja eräiden viranhaltijain virkamatka-, ikälisä- ja palkkauskysymyksistä (22. 1. 18 §, 19. 2. 30 §, 19. 3. 44 §).

Uuden kasvisvaraston esittely ym. Herttoniemen uuden kasvisvaraston esittelytilaisuus järjestettiin 27.5. Lisäksi järjestettiin Kaupunginkellarissa tiedotustilaisuus kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenille, muille kaupungin johtaville virkamiehille ja sanomalehdistön edustajille. Tilaisuudessa tehtiin selkoa elintarvikekeskuksen kehitysvaiheista ja toiminnasta sekä jaettiin vieraille lautakunnan puheenjohtajan laatima katsaus yli 40 vuotta sitten toimintansa aloittaneen keskuskeittolan kehityksestä elintarvikekeskukseksi.

Elintarvikekeskuksen henkilökunta. Henkilökunnan lukumäärä oli 183, josta määrästä oli 167 ruokatehtaassa ja kunnallisissa ruokaloissa, 5 Herttoniemen kasvisvarastossa sekä 11 kassa- ja tiliosastossa. Vakinaisia viranhaltijoita oli 84, tilapäisiä 2 ja työsopimussuhteessa olevia 97 henkilöä. Vuoden aikana siirtyi eläkkeelle 6 henkilöä ja erosi 16.

Avoimna olevia virkoja täytettiin seuraavasti: 19. palkkaluokan varastonhoitajan virkaan nimitettiin Mikko Somervaara (1. 8. 118 §); 12. palkkaluokan toimistoapulaisten virkaan Elna Attila (16. 11. 142 §); 11. palkkaluokan pääkeittäjän virkaan Aira Björkell (1. 8. 118 §) sekä kahteen 8. palkkaluokan keittiöapulaisen virkaan Elma Riikonen ja Aune Varis (1. 4. 52 §).

Laitoksen työskentelytilat ja teknillinen välineistö. R u o k a t e h d a s. Koulukeittiössä suoritettiin kesällä ikkunakehysten ja seinien maalaus sekä höyrypatoihin liittyvän putkiston korjaus. Pikkukeittiön seinät ja katto maalattiin sekä kunnostettiin paistinuunit ja yleiskone. Lihahuoneen katto korjattiin, seinät maalattiin sekä jäähdytyskoneisto kunnostettiin. Kuorimossa uusittiin perunankuorintakoneiden kuorintalevyt.

K e s k u s v a r a s t o s s a suoritettiin yleismaalaus.

K a s v i s v a r a s t o. Elevaattorit ja muut kuljetuslaitteet sekä varasto-osastojen ovet kunnostettiin. Jäähdytystiloihin valmistettiin alusristikot.

Laitoksen toiminta. Edelliseen vuoteen verrattuna laitoksen liikevaihto väheni 365 399 799 mk:sta 362 134 414 mk:aan.

Elintarvikkeita hankittiin ruoan valmistamiseen ruokatehtaassa kaupunginhallituksen tilaisuuksiin, 72 kaupungin kansakoululle, poikien ja tyttöjen ammattikoululle, 12 suomenkieliselle oppikoululle, 6 ruotsinkieliselle oppikoululle, 12 kunnalliselle ruokalalle, 18 leikkikentälle, Kumpulän ja Ärtin koulupuutarhoille, psykiatriselle vastaanotto-osastolle, molemmille Sedmigradskyn pientenlastenkouluille, Tabunovin koululle, Töölön valmistavalle koululle, Venäläiselle koululle ja lastentarhalle, hammasteknikkokoululle, kultaseppäkoululle, Suomen Teatterikoululle, Helsingin Meijeriliikkeelle, Helsingin Työväen Säästöpankille, Ab. P. G. Holm Oy:lle, Hoover Oy:lle ja Metalliteos Oy:lle.

Elintarvikkeita välitettiin Auran, Kivelän, Laakson, Malmin, Marian ja Nikkilän sairaaloille, Kauniaisten ja Pukinmäen hoitokodeille, Koskelan sairaskodille, Kustaankartanon vanhainkodille, 12 opetuskeittiölle, 11 lastenkodille, 2 päivähuoltolalle, 65 lastentarhalle, 4 lastenseimelle, ruotsalaiselle sokeainkoululle ja psykiatriselle vastaanotto-osastolle.

Laitos toimi ruokatarvikkeiden hankintaelimenä yhteistoiminnassa sairaalalautakunnan alaisten sairaaloiden sekä huolto- ja lastensuojelulautakuntien alaisten laitosten kanssa. Hankintoja suunnittelevana asiantuntijaelimenä laitoksessa toimi hankintajaosto.

Tärkeimpiä ruokatarvikkeita hankittiin vuoden aikana seuraavat määrät:

ruokaleipää (kuiva paino)	56 739 kg	sipulia	5 687 kg
ruokaleipää	732 780 kpl	verta	3 490 »
kahvileipää	147 465 »	makkaraa	30 503 »
jauhoja	74 967 kg	raavasta.....	142 186 »
suurimoita ja hiutaleita...	62 339 »	vasikkaa	59 823 »
makarooneja	4 824 »	sikaa	50 265 »
herneitä	57 978 »	lammasta	1 018 »
kidesokeria	16 585 »	maksaa	7 350 »
palasokeria	3 850 »	kieltä	772 »
siirappia	530 »	kanoja ja kalkkunoita ...	4 536 »
omenamarmelaadia	2 320 »	kalaa (tuor. ja savust.) ..	4 539 »
kahvia	2 363 »	silakoita (suolattuja) ...	444 »
teetä	99 »	sillia	1 106 »
kaakaota	136 »	puolukoita	22 719 »
kuivattuja hedelmiä	4 829 »	virvoitusjuomia	55 144 pulloa
maitoa	1 645 617 l	pilsneriä	35 016 »
piimää	43 224 »	talouskaljaa	419 »
voita.....	5 229 kg	savukkeita.....	102 901 rasiaa
margariinia	8 127 »	sikaareja	4 015 kpl
suolaa	20 091 »		

Herttoniemen kasvisvarastosta välitettiin:

	perunaa	porkkanaa	lanttua	punajuurta	kaalia	yhteensä
elintarvikekeskukselle	702 277	15 330	27 090	3 723	25 719	774 139
kaupungin laitoksille	422 911	32 326	21 426	14 444	17 559	508 666
muille	16 610	85	380	—	—	17 075
varastossa 31.12.....	545 873	17 608	21 998	5 480	13 745	604 704
Yhteensä kg	1 687 671	65 349	70 894	23 647	57 023	1 904 584

Kertomusvuoden alussa oli laitoksen hankkimia kasviksia seuraavasti: perunaa 740 972 kg, porkkanaa 24 877 kg, lanttua 30 066 kg, punajuurta 10 494 kg ja kaalia 16 749 kg. Kasvikset ostettiin lajiteltuina. Touko-heinäkuussa hankittiin kasvikset kesäajan tarvetta varten.

Elintarvikekeskuksen, lastentarhain lautakunnan, lastenkotien johtokunnan ja kaupungin kesäsiirtoloiden käyttöön hankitut vilja- ja siirtomaatuotteet varastoiitiin Helsinginkatu 24:ssä sijaitsevaan keskusvarastoon. Sairaaloille ja kunnallisille laitoksille hankittu liha varastoiitiin teurastamon kylmään tilaan.

Herttoniemen kasvisvarastosta vuokrattiin vapaata tilaa kasvien ja hedelmien varastoimiseen seuraaville toiminimille ym. jäljempänä mainituista vuokrasta:

Oy. Gustaf Paulig Ab:lle 70 m², 42 000 mk; Kesko Oy:lle 139 ja 200 m², 41 700 mk ja 200 000 mk; SOK:lle 155 m², 775 000 mk sekä 70 m², 14 000 mk; O. Backmanille 42 m², 100 800 mk sekä 24 m², 16 800 mk. Vuokratulot olivat yhteensä 1 190 300 mk.

Ruokatehtaassa valmistettiin ja myytiin annoksia seuraavasti: kansa-, oppi- ja ammattikouluille 4 097 758 annosta, kunnallisille ruokaloille 577 102, kunnallisille leikkikentille ja koulupuutarhoille 83 176, huoltolautakunnan työtuville 49 184, kaupunginhallituksen tilaisuuksiin 13 337 sekä yksityisille laitoksille ja liikkeille 57 556 eli yhteensä 4 878 113 annosta. Vähennys v:een 1958 verraten oli 88 784 annosta.

Liikevaihdon ryhmittäys:

	1959 mk	1958 mk
Kansakoulut	179 138 336	174 341 996
Ruokalat	78 438 350	79 757 278
Sairaalat	34 633 974	44 053 224
Huoltotoimi	18 022 901	15 277 035
Erinäiset kaupungin laitokset	31 828 921	33 009 067
Muu liikevaihto	14 506 596	14 766 912
Luontoisedut	5 565 336	4 194 287
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	362 134 414	365 399 799

Liikevaihdon jakautuminen ilmenee seuraavasta:

	Kaupungin laitokset		Muut ostajat	
	mk	%	mk	%
Raaka-aineita	61 697 471	17.0	1 024 621	0.3
Ruokaa.....	201 340 291	55.6	95 988 807	26.5
Sekalaista.....	447 666	0.1	1 635 558	0.5
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	263 485 428	72.7	98 648 986	27.3

Tilinpäätös 31. 12. 1959

Tulot:

	mk
Elintarvikekeskuksen tulot	356 569 078
Luontoisedut	5 565 336
	<hr/>
Yhteensä	362 134 414

Menot:

Elintarvikekeskus

Palkkiot	264 300
Vakinaiset viranhaltijat	38 769 356
Tilapäiset viranhaltijat	830 400
Viranhaltijain vuosilomakustannukset	71 594
Viranhaltijain ylityökorvaukset	441 138

36. Elintarvikekeskus

	mk
Muut palkkamenot	33 470 680
Vuokra	7 646 460
Vedenkulutus	989 108
Lämpö	3 325 222
Valaistus ja käyttövoima	2 756 844
Kaluston hankinta	3 052 366
Kaluston kunnossapito	966 025
Tavaranoistot	248 051 380
Tarverahat	6 904 300
Korjaukset	331 361
Kansaneläke- ja lapsilisämaksut	3 633 425
Konttokuranttitilin korko	2 569 056
	<u>354 073 015</u>
 Kassa- ja tiliosasto	
Vakinaiset viranhaltijat	6 018 252
Tilapäiset viranhaltijat	433 165
Viranhaltijain ylityökorvaukset.....	90 696
Muut palkkamenot	360 388
	<u>6 902 501</u>
	Yhteensä 360 975 516
 <i>Tulos:</i>	
Tulot tilien mukaan	362 134 414
Menot » »	360 975 516
	<u>Ylijäämä 1 158 898</u>